

2020/2262(INI)

15.4.2021

ADVIES

van de Commissie constitutionele zaken

aan de Commissie juridische zaken

inzake gezonde regelgeving en subsidiariteit en evenredigheid in de Europese Unie – verslag over beter wetgeven betreffende de jaren 2017, 2018 en 2019 (2020/2262(INI))

Rapporteur voor advies: Gerolf Annemans

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie constitutionele zaken verzoekt de bevoegde Commissie juridische zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. stelt vast dat het aantal van nationale parlementen ontvangen gemotiveerde adviezen tussen 2017 en 2019 weliswaar is blijven afnemen, maar dat het aantal bij de Commissie ingediende adviezen en bij het Europees Parlement ingediende bijdragen, onder meer inzake niet-wetgevingsinitiatieven, aanhoudend hoog blijft, en dat hieruit de positieve en toekomstgerichte betrokkenheid van de nationale parlementen bij de EU-beleidscyclus en de behoefte aan versterking van het subsidiariteitsbeginsel blijken; stelt vast dat het hierbij meermaals ging om belangrijke institutionele kwesties zoals de voltooiing van de economische en monetaire unie (EMU) en de activering van overbruggingsclausules; herinnert aan de belangrijke rol die de nationale parlementen kunnen spelen bij het vormgeven van EU-beleid en -wetgeving, zoals uiteengezet in Protocol nr. 1 bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en verzoekt de Commissie gebruik te maken van alle mogelijke middelen om de actieve betrokkenheid van de nationale parlementen bij het wetgevingsproces van de EU te ondersteunen;
2. onderstreept dat het belangrijk is ten volle gebruik te maken van de bestaande instrumenten ter versterking van de rol van nationale parlementen in de structuren van de Unie, zoals de Conferentie van voorzitters van de parlementen van de Europese Unie, de Conferentie van in communautaire aangelegenheden gespecialiseerde organen (Cosac) en andere gezamenlijke parlementaire en gezamenlijke commissievergaderingen; herinnert eraan dat er in de Verdragen een rol is vastgelegd voor interparlementaire samenwerking en dat de nationale parlementen volgens de Verdragen bevoegd zijn om toezicht te houden op wetgevings- en niet-wetgevingsinitiatieven;
3. dringt erop aan dat naast het Europees Parlement ook de nationale parlementen meer betrokken worden bij het democratisch toezicht op nauwere samenwerking, mits er sprake is van beleidsgebieden met gedeelde bevoegdheden;
4. verwelkomt de website “Geef uw mening” als een nuttig toegangspunt waardoor burgers en belanghebbenden kunnen deelnemen aan de totstandkoming van EU-beleid; dringt aan op de verdere ontwikkeling van instrumenten die meer rechtstreekse betrokkenheid van de EU-burger mogelijk maken;
5. is ingenomen met het feit dat een interinstitutioneel akkoord is gesloten over een verplicht transparantieregister voor de EU-instellingen, met inbegrip van de Raad;
6. is van oordeel dat de transparantie van het wetgevingsproces van het grootste belang is om de actieve deelname van burgers aan het besluitvormingsproces te waarborgen; is ingenomen met de vooruitgang die het Parlement heeft geboekt bij de openbaarmaking van de documenten met kolommen, als gevolg van het arrest *De Capitani*; herinnert aan zijn oproep voor de ontwikkeling van een gezamenlijke databank over de stand van zaken van wetgevingsdossiers, als een instrument om de betrokkenheid van burgers bij het wetgevingsproces te vergroten;

7. neemt kennis van de conclusies van de taskforce inzake subsidiariteit, evenredigheid en “minder en efficiënter optreden” van juli 2018; is met name ingenomen met het concept “actieve subsidiariteit”, dat erop gericht is grotere inbreng in het EU-beleid te bevorderen; verzoekt de Commissie deze conclusies ten uitvoer te leggen, en met name de lokale en regionale overheden beter te betrekken bij haar raadplegingsprocedures, alsook de “modeltabel” te hanteren, die gebaseerd is op de criteria uit het oorspronkelijk aan het Verdrag van Amsterdam gehechte Protocol inzake subsidiariteit en proportionaliteit alsook op de relevante jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie, voor de beoordeling van beide beginselen in het gehele besluitvormingsproces; merkt op dat hiervoor een sterk engagement nodig is, ook van de medewetgevers van de EU;
8. erkent de inspanningen die de Commissie heeft geleverd met het oog op het subsidiariteitsbeginsel, alsook het feit dat zij dit beginsel eerbiedigt; wijst op de huidige trend, namelijk dat nationale parlementen vragen om meer politieke dialoog over EU-beleid; raadt aan een meer politieke benadering te ontwikkelen van het subsidiariteitscontrolemechanisme in de EU, teneinde meer toegevoegde waarde voor burgers te ontwikkelen, en daarbij het Europees Comité van de Regio's meer te betrekken, dat als hoeder van het subsidiariteitsbeginsel en vertegenwoordiger van regionale en lokale overheden kan optreden;
9. dringt met klem aan op een herziening van het bovengenoemde mechanisme met het doel dit functioneler, efficiënter en flexibeler te maken, zodat lokale en regionale overheden, en nationale parlementen, de tijd krijgen die noodzakelijk is om een werkelijk debat over de Europese politiek te voeren;
10. benadrukt dat de huidige structuur van de procedure voor het subsidiariteitscontrolemechanisme ertoe leidt dat de commissies voor EU-aangelegenheden van de nationale parlementen buitensporig veel tijd besteden aan technische en juridische beoordelingen met korte termijnen, hetgeen de doelstelling ondermijnt om tot een diepgaander politiek debat over Europees beleid te komen;
11. wijst erop dat er in 2019 159 verslagen en geen gemotiveerde adviezen zijn ingediend, tegen respectievelijk 4 918 en 439 in de afgelopen negen jaar; wijst er bovendien op dat de “gelekaartprocedure” slechts drie keer is toegepast en de “oranje kaart” nog nooit is gebruikt;
12. moedigt de Commissie en het Parlement aan om de doeltreffendheid en doelmatigheid van de subsidiariteitsprocedure te evalueren om de zwakke punten ervan vast te stellen en aan te pakken; benadrukt het belang van tijdige en adequate informatieverstrekking van de EU aan nationale en regionale parlementen, om te verzekeren dat de geraadpleegde parlementen proactief bewust worden gemaakt van ontwikkelingen en om een reactie worden gevraagd, ook op openbare raadplegingen; stelt voor dat de Commissie een actievere rol gaat aannemen bij de follow-up met en de raadpleging van nationale en regionale parlementen; is van oordeel dat een strengere procedure zal zorgen voor een versterkte interactie tussen de verschillende bestuurs- en beleidsniveaus;
13. brengt in herinnering dat de transparantie en openbaarheid inherent zijn aan het wetgevingsproces en dat dit bovendien de betrokkenheid van nationale en regionale

parlementen rechtvaardigt; voegt hieraan toe dat openheid en transparantie tot een grotere legitimiteit van en tot meer vertrouwen in het democratische wetgevingsproces van de Europese Unie leiden;

14. wijst op de toezegging van de Commissie om in de toekomst gemeenschappelijke antwoorden te formuleren wanneer ten minste vier parlementen een gemotiveerd advies hebben uitgebracht, en om geval per geval te voorzien in technische flexibiliteit om de termijn van acht weken te versoepelen waarbinnen de nationale parlementen hun adviezen moeten uitbrengen, met name om de adviezen van regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden beter te integreren in de adviezen van nationale parlementen; is ingenomen met het feit dat de Commissie de maand augustus al regelmatig buiten beschouwing laat en steunt het idee van soortgelijke technische verlengingen voor vakantieperioden gedurende het hele jaar;
15. merkt op dat de tenuitvoerlegging van het recht van de nationale parlementen om de naleving van het subsidiariteitsbeginsel te controleren aan de hand van het zogenoemde systeem voor vroegtijdige waarschuwing (EWS) de betrekkingen tussen de EU-instellingen en de nationale parlementen gedeeltelijk heeft verbeterd;
16. spoort de Commissie aan na te gaan of zij een informele “groenekaartprocedure” kan invoeren, met als doel de nationale parlementen bij te staan, en stelt voor dat zij de mogelijkheid krijgen hun initiatieven ook aan het Europees Parlement voor te stellen;
17. moedigt de Commissie verder aan Europa dichterbij zijn burgers te brengen door haar samenwerking met de lokale, regionale en nationale beleidsmakers verder te ontwikkelen;
18. stelt ook voor de bestaande kaders voor interparlementaire samenwerking te evalueren en verder te ontwikkelen, zoals de Cosac, de Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, de Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en governance in de Europese Unie, de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep over Europol en de Europese parlementaire week;
19. stelt voor tijdens de Conferentie over de toekomst van Europa wetgevingsvoorstellen te bespreken waarin gestreefd wordt naar een hechtere samenwerking tussen de nationale parlementen en de Commissie over wetgevingsvoorstellen; wijst erop dat eventuele nieuwe instrumenten in overeenstemming moeten zijn met het subsidiariteitsbeginsel, met inachtneming van de exclusieve bevoegdheden van de Unie;
20. wijst erop dat lokale en regionale overheden ongeveer 70 % van de EU-wetgeving uitvoeren¹; is van mening dat het nauw raadplegen van hun gekozen vertegenwoordigers in EU-aangelegenheden een zeer doeltreffende manier is om de EU-instellingen dichterbij de burger te brengen;
21. spoort nationale parlementen aan regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheid bij EU-wetgevingsinitiatieven te betrekken, en pleit ervoor deze parlementen systematisch te raadplegen over belangrijke initiatieven, met name als er sprake is van een verband met regionale bevoegdheden; herinnert eraan dat dergelijke parlementen

¹ Europees Comité van de Regio's, getiteld “Betere regelgeving: inventarisatie en verdere inzet”.

vertegenwoordigd zijn in het Europees Comité van de Regio's, en dat zij overeenkomstig artikel 6 van Protocol nr. 2 bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie door de nationale parlementen kunnen worden geraadpleegd;

22. is er voorstander van dat nationale parlementen gezamenlijke initiatiefadviezen uitbrengen;
23. is van mening dat het Refit-platform zo moet worden ontwikkeld dat de aandacht niet enkel uitgaat naar de regeldruk, maar ook naar subsidiariteits- en evenredigheidskwesties, en dat lokale en regionale overheden meer betrokken moeten worden; waarschuwt voor de strikte toepassing door de Commissie van het beginsel "één erbij, één eraf" in het kader van procedures voor de vaststelling van betere wetgeving;
24. benadrukt de rol van het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Europees Comité van de Regio's in het Refit-programma, aangezien hun inbreng, waarin de standpunten van regionale en lokale overheden en het maatschappelijk middenveld worden verwoord, belangrijk is voor een evenwichtig beleidsbeoordelingsproces;
25. benadrukt dat onnodige administratieve lasten weliswaar moeten worden vermeden bij de opstelling, omzetting en uitvoering van EU-handelingen, maar dat dit niet mag uitmonden in deregulering of een gebrek aan regelgeving en de lidstaten er evenmin van mag weerhouden om ambitieuzere maatregelen te behouden of te treffen en striktere normen op het gebied van sociale bescherming, milieu- en consumentenbescherming vast te stellen in gevallen waarin in de EU-wetgeving enkel minimumnormen worden omschreven; benadrukt dat de lidstaten overregulering bij de omzetting van EU-wetgeving moeten vermijden als eerste stap om een stortvloed aan nieuwe regelgeving te voorkomen.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	13.4.2021
Uitslag eindstemming	+ : 23 - : 1 0 : 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Geert Bourgeois, Fabio Massimo Castaldo, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Charles Goerens, Esteban González Pons, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Mihai Tudose, Guy Verhofstadt, Rainer Wieland
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Othmar Karas, Niklas Nienab

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

23	+
ECR	Geert Bourgeois, Jacek Saryusz-Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Brice Hortefeux, Othmar Karas, Paulo Rangel, Sven Simon, Antonio Tajani, Rainer Wieland
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira, Mihai Tudose
The Left	Leila Chaibi
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Niklas Nienäß

1	-
The Left	Helmut Scholz

4	0
Renew	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Guy Verhofstadt